

30 ROKOV VYDÁVANIA KARTOGRAFICKÝCH LISTOV

Dagmar KUSEDOVÁ

30 years of publishing Cartographic Letters

Abstract: This year we are commemorating the 30th anniversary of the creation of Cartographic Letters. Let's commemorate this anniversary with a brief recapitulation of their development up to the present. The content of the article is brief information about the reasons for the creation and focus of Cartographic Letters, about their founders, editors and publishers, together with statistics illustrating the range of published articles during the entire 30-year existence.

Keywords: journal, yearbook, Cartographic Letters, Cartographic Society of the Slovak Republic

Úvod

Tento rok uplynulo 30 rokov od vzniku Kartografických listov. Pripomeňme si toto výročie stručnou rekapituláciou ich vývoja až do súčasnosti. Nasledujúci text poskytuje stručnú informáciu o dôvodoch vzniku a zameraní Kartografických listov, ich zakladateľoch, redaktoroch a vydavateľoch. Nechýba štatistika ilustrujúca rozsah publikovaných príspevkov počas celej 30 ročnej existencie.

1. Kartografické listy v rokoch 1993 – 2011

Kartografické listy začali písať svoju históriu v roku 1993, rok po založení samostatnej profesijnej spoločnosti slovenských kartografov, ktorá vznikla v reakcii na zánik Československej kartografickej spoločnosti v dôsledku rozdelenia Československej republiky na dva samostatné štáty. Kartografické listy začala vydávať Kartografická spoločnosť Slovenskej republiky (KS SR) formou ročenky v spoločnom partnerstve s Geografickým ústavom Slovenskej akadémie vied, v. v. i. (GgÚ SAV).

Dôvody vzniku Kartografických listov a ich zameranie predznačili jej zakladatelia – doc. Ing. Milan Hájek, CSc. zo Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (SvF STU) a Ing. Ján Pravda, DrSc. z GgÚ SAV (obr. 1) v Predhovore (1993) uverejnenom v prvom čísle Kartografických listov:

„Niet na svete nič drahocennejšie ako sú putá, ktoré spájajú človeka s človekom. Vo veľkej miere to platí aj o putách medzi odborníkmi a teda aj medzi kartografmi. Zrkadlom tohto snaženia je aj táto publikácia. Je určená pre každého, kto má záujem o kartografiu ako o oblasť vedy, techniky, výroby a využívania kartografických produktov. Najprogresívnejšie vedecké metódy a technológie súčasnej „mnohomierkovej“ kartografie sú rôznorodé. Sú to metódy topografie (topografickej či geodetickej kartografie), týkajúce sa mapovania, tvorby meračských originálov, tvorby databáz prvkov, ktoré kartograficky modelujú reálny priestorový systém, sú to však aj metódy geografickej (tematickej) kartografie, vyznačujúce sa silnou integráciou s rôznymi prírodnými a spoločenskými vedami, a v neposlednom rade sú to rôzne technológie spracovania máp, ktoré sa realizujú v rôznych technicko-ekonomických podmienkach. V snahe o prejavenie profesionálnej spolupatričnosti medzi kartografmi najmä v rámci Kartografickej spoločnosti Slovenskej republiky

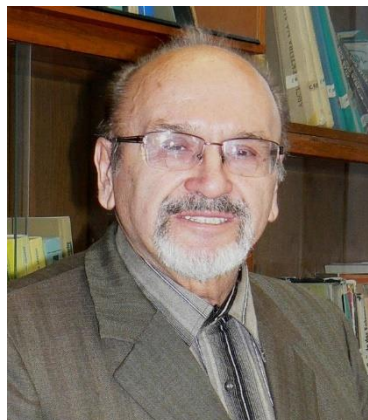
---

doc. RNDr. Dagmar KUSEDOVÁ, CSc., Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave, Mlynská dolina Ilkovičova 6, 842 15 Bratislava, e-mail: dagmar.kusendova@uniba.sk

a v súlade so snahami Medzinárodnej kartografickej asociácie (ICA) rozhodli sme sa vydávať Kartografické listy ako ročenku, v ktorej by sa odzrkadľovala odborná úroveň a aktivita našich kartografov. S pochopením Geografického ústav SAV ako spoluvydavateľa, predkladáme prvé číslo tejto periodickej publikácie, zborníka, ročenky. Jej cieľom je poskytnúť edičný priestor pre erudovaných kartografov, podnietili menej skúsených kolegov a priblížiť rodine kartografov aj inak orientovaných odborníkov. Obsahom tohto prvého čísla sú príspevky časti kartografov, ktorých sme oslovili. Vybavenosť a úpravu periodika sme volili tak, aby bolo čitateľné aj v zahraničí. Príspevky odrážajú širokú škálu záujmov a aktivít našich kartografov - od historicky zameraných úvah, cez odborné správy a informačné príspevky, až po vedecké štúdie. Našou snahou je poskytnúť obraz o kartografii (aj o kartografoch) na Slovensku bez prikras - taký aký je.“

Ing. JÁN PRAVDA, DrSc.

doc. Ing. MILAN HÁJEK, PhD.

Obr. 1 Zakladatelia Kartografických listov Ján Pravda a Milan Hájek

Vydávanie periodika bolo a je dodnes zakomponované do Stanov KS SR (1992) s cieľom „poskytnúť priestor najmä slovenským a českým autorom na bezplatné publikovanie originálnych vedeckých štúdií, odborných článkov, ale aj informácií z oblasti kartografie, fotogrametrie, diaľkového prieskumu Zeme, geoinformatiky a ďalších relevantných disciplín.“ Vydávanie Kartografických listov od ich vzniku až dodnes financuje spoločnosť zo svojho rozpočtu. Voľbu hlavného redaktora a členov redakčnej rady Kartografických listov formálne schvaľujú členovia na výročnej konferencii KS SR. Na čele je predseda, ktorý obvykle plní aj funkciu výkonného redaktora spolu s ďalšími členmi. Mená redaktorov konkrétneho čísla sú uvedené v jeho tiráži. V prvých rokoch vydávania ročenky nájdeme na tomto mieste najmä mená Ján Pravda a Milan Hájek. Najmä vďaka nim sa Kartografické listy dostali do povedomia slovenskej, českej, aj zahraničnej komunity, ktorej tieto osobnosti boli všeobecne známe a uznávané. Obaja dôsledne dodržiavali redakčné pravidlá typické pre vedecko-odbornú produkciu. Každý vedecký alebo odborný článok bol uverejnený až po ukončení opoňenského konaní s dôslednou redakciou. V ďalších rokoch sa výkonnej redakčnej práci venovali Ján Feranec, Dagmar Kusendová, Róbert Fencík a Alexandra Benová.

Prvým a dlhoročným predsedom redakčnej rady Kartografických listov sa stal Ing. Ján Pravda, DrSc., členmi doc. Ing. Milan Hájek, CSc., Ing. Pavol Kontra, CSc., prof. RNDr. Jozef Krcho, DrSc. a Ing. Štefan Špaček. V roku 2004 sa etablovala nová reakčná rada na čele s doc. RNDr. Dagmar Kusendovou, CSc. z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (PrIF UK), v ktorej aj naďalej významne pôsobili zakladatelia Kartografických listov. K nim pribudli doc. RNDr. Ján Kaňok, CSc. z Českej republiky (zástupca Českej kartografickej spoločnosti ČKS) a Ing. Jana Faixová Chalachanová, PhD. zo SvF STU. Zmeny v redakčnej rade nastali aj v roku 2008, keď členstvo ukončili doc. Ing. Milan Hájek, CSc. a doc. RNDr. Ján Kaňok, CSc.,

ktorého nahradil doc. Ing. Václav Čada, CSc. z ČR a pribudli Ing. Róbert Fencík, PhD., doc. RNDr. Margita Vajsáblová, PhD. zo SvF STU., doc. RNDr. Ján Feranec, DrSc. z GgÚ SAV a Mgr. Alexandra Benová, PhD. z PriF UK, ktorá pôsobí od roku 2012 aj vo funkcii výkonnej redaktorky. V roku 2010, Kartografické listy navždy stratili jedného zo zakladateľov († Ing. Jána Pravdu, DrSc.).

Zakladatelia Kartografických listov pripravovali v prvých rokoch aj tlačové podklady a ofsetovú tlač v kartoreprodukčných laboratóriách svojich pracovísk. Neskôr tlač ročenky zabezpečoval sponzorsky Geografický ústav SAV vo svojom Vydavateľstve VEDA, materiál poskytoval Vojenský kartografický ústav v Harmanci, neskôr VKÚ, akciová spoločnosť, Harmanec. Ostatné náklady spojené s prípravou podkladov pre tlač a zalomenie boli kryté zo zdrojov pracovísk redaktorov, resp. z členských príspevkov a ďalších príjmov KS SR.

Počet výtlačkov s farebnou laminovanou obálkou a čierno-bielou tlačou vo formáte B5 v rozsahu 128 strán varíroval od 250 do 450. Konferenčné čísla, t. j. obsahujúce vybrané príspevky autorov prihlásených na kartografické konferencie organizované KS SR alebo ČKS mali vyšší náklad. Kartografické listy boli a sú dodnes nepredajné.

2. Kartografické listy v rokoch 2012 – 2022

Kartografické listy vo forme ročenky sa v priebehu prvých 20 ročníkov etablovali na uznávané a často citované vedecko-odborné periodikum nielen v národnom, ale aj širšom stredoeurópskom kontexte. V snahe zachovať ciele zakladateľov a zároveň zvýšiť kvalitu a atraktivitu Kartografických listov nielen pre slovenskú a českú, ale aj zahraničnú kartografickú komunitu, od jubilejného 20. čísla roku 2012 po schválení členmi spoločnosti začali vychádzať Kartografické listy už nie ako ročenka jedenkrát ročne, ale ako časopis s dvoma číslami ročne. V tomto roku sa stal aj GgÚ SAV spoluvydavateľom časopisu na základe vzájomnej dohody s KS SR. Jednotlivé čísla časopisu okrem tlačenej formy (náklad 60 ks) boli publikované súbežne v elektronickej forme na novozaloženej webovej stránke časopisu v gescii Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského, ktorá sa tak stala tretím stálym podporovateľom časopisu.

Do redakčnej rady časopisu prijali členstvo významné osobnosti nielen slovenskej a českej vedy a praxe (prof. Ing. Ján Tuček, CSc. z Technickej Univerzity vo Zvolene, prof. RNDr. Jaroslav Hofierka, PhD. a doc. Mgr. Michal Gallay, PhD. z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, doc. PhDr. Jan D. Bláha z Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem), ale aj zo zahraničia (prof. Ing. Helena Mitášová, PhD. z North Carolina State Univerzity) včítane čelných predstaviteľov Medzinárodnej kartografickej asociácie (Univ.Prof. Mag.rer.nat. Dr.rer.nat. Georg Gartner, prof. Yukio Himiyama, prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.). V priebehu prvých rokov vydávania časopisu sa tak etablovala široká medzinárodná redakčná rada, ktorá zabezpečila a aj dnes zabezpečuje recenzovanie každého príspevku štandardným postupom s výnimkou informačných.

Rozšírilo sa aj zameranie časopisu oproti ročenke na originálne a aktuálne vedecké štúdie, odborné príspevky a informácie z oblasti kartografie, fotogrametrie, diaľkového prieskumu Zeme, geoinformatiky, geomatiky a ďalších príbuzných disciplín, týkajúcich sa najmä územia Slovenska a Českej republiky, ale aj ďalších štátov. Okrem slovenčiny a češtiny sú publikované príspevky aj v angličtine bez zabezpečenia prekladu a jazykovej korektúry. Časopis je od roku 2018 evidovaný v ERIH PLUS a od roku 2020 v databáze SCOPUS najmä vďaka množstvu citácií a kontinuite vydávania (obr. 2 – 5).

Všetky informácie pre autorov článkov, prispievateľov a odberateľov, spolu s kompletným archívom všetkých článkov od roku 1993 sú zverejnené na webovej stránke časopisu: <https://gis.fns.uniba.sk/kartografickelisty>.

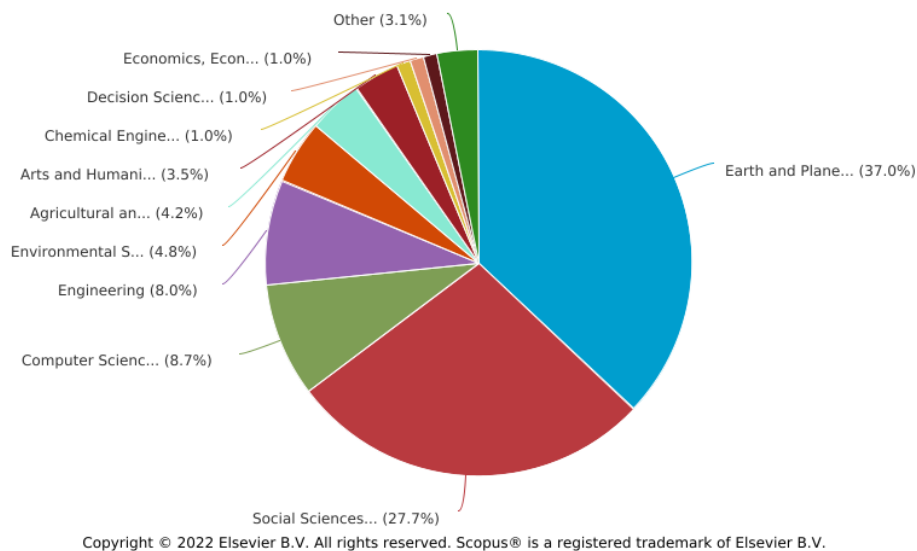
3. Stručná štatistika kartografických listov

Ročník 1 až 19

Od roku 1993 až do roku 2011 vyšlo 19 čísel ročenky, ktoré obsahovali 246 článkov a príspevkov, z toho: 25 v anglickom jazyku a 2 v nemeckom jazyku. Počet článkov slovenských a českých autorov bol 211, 14 ostatných, resp. medzinárodných, 5 študentských včítane doktorandských a 8 príspevkov s informačným obsahom, priemerný počet 14 článkov na jedno číslo.

Documents by subject area

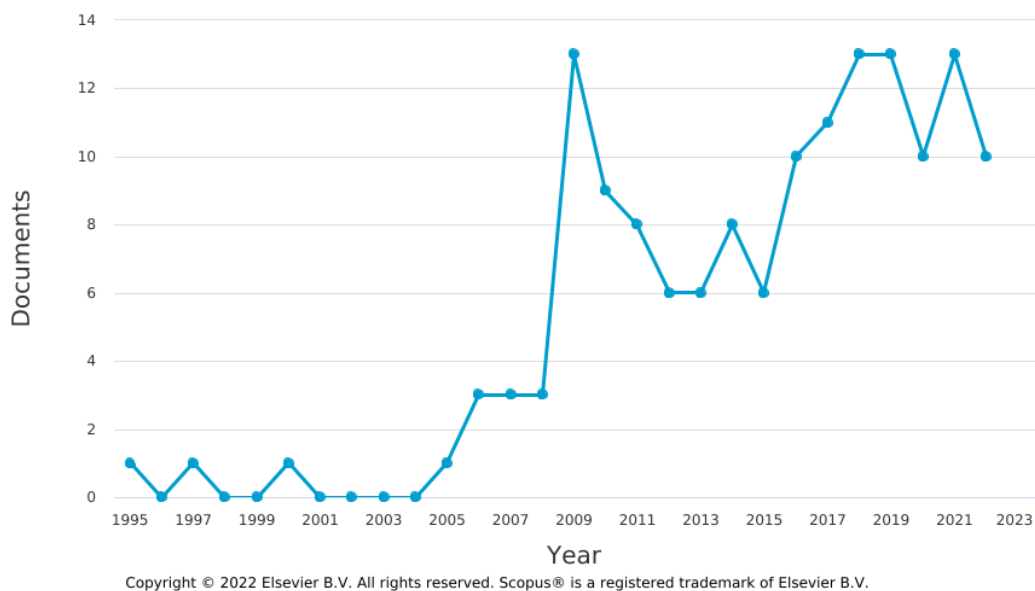
Scopus

Obr. 2 Citovanosť článkov Kartografických listov podľa tematiky v medzinárodnej databáze Scopus (19.12.2022)

Documents by year

Scopus

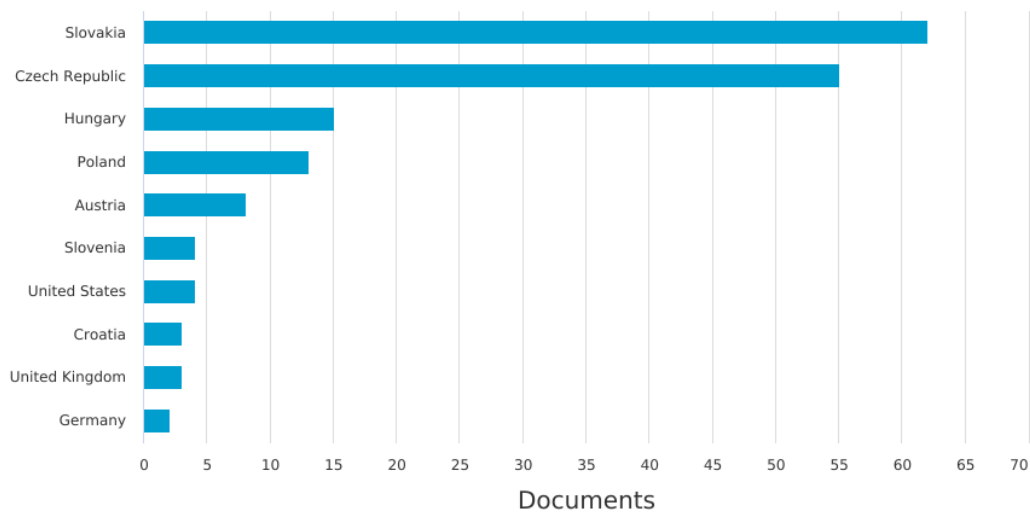

Obr. 3 Citovanosť článkov Kartografických listov podľa rokov v medzinárodnej databáze Scopus (19.12.2022)

Documents by country or territory

Scopus

Compare the document counts for up to 15 countries/territories.

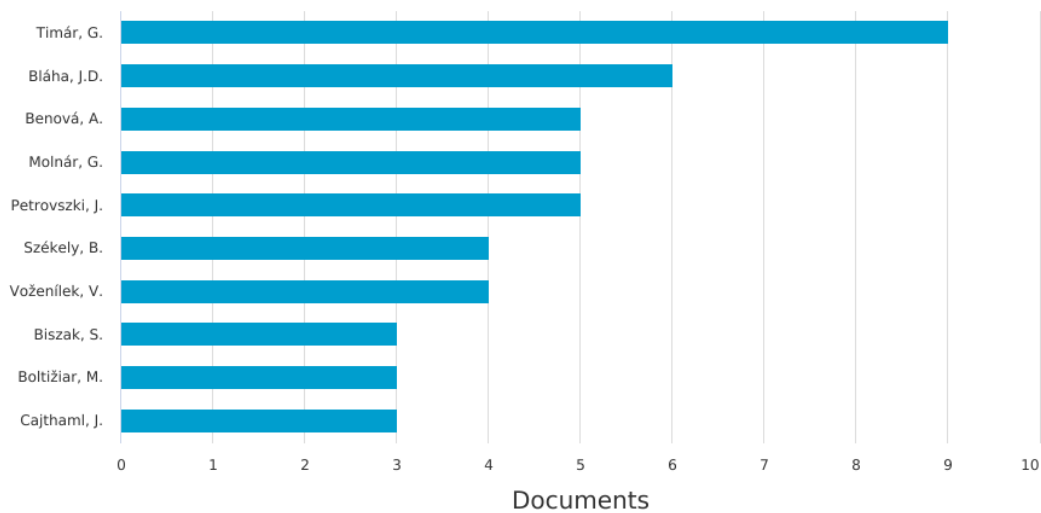
Copyright © 2022 Elsevier B.V. All rights reserved. Scopus® is a registered trademark of Elsevier B.V.

Obr. 4 Citovanosť článkov Kartografických listov podľa štátov v medzinárodnej databáze Scopus (19.12.2022)

Documents by author

Scopus

Compare the document counts for up to 15 authors.

Copyright © 2022 Elsevier B.V. All rights reserved. Scopus® is a registered trademark of Elsevier B.V.

Obr. 5 Citovanosť článkov Kartografických listov podľa autorov v medzinárodnej databáze Scopus (19.12.2022)

Ročník 20 až 30

Od roku 2012 v priebehu 11 rokov časopiseckej existencie Kartografických listov vyšlo 21 čísiel, ktoré obsahovali 104 článkov, z toho: 79 recenzovaných, 25 informačných. V anglickom jazyku bolo 8 článkov, 18 v českom a 78 v slovenskom jazyku. Priemerný počet bol 5 článkov na jedno číslo a s najnižším počtom 3, resp. najvyšším 8.

Prehľad publikovaných článkov v ročenkách Kartografických listoch (ročník 1 až 19) bol uverejnený v [Kartografických listoch 2012, roč. 20, č. 1](#). Všetky články publikované v ročenke aj časopise sú v plnom znení voľne dostupné na jeho webovej stránke v sekcii Archív.

Literatúra

Predhovor (1993). *Kartografické listy*, 1, s. 5. [online] [cit. 2022-12-12]. Dostupné na: <https://gis.fns.uniba.sk/kartografickelisty/archiv/KL1/obalka.pdf>

Stanovy (1992). *Stanovy Kartografickej spoločnosti Slovenskej republiky*. [online] [cit. 2022-12-12]. Dostupné na: <https://www.slovakcarto.sk/docs/stanovy.pdf>

S u m m a r y

30 years of publishing Cartographic Letters

Cartographic Letters (Kartografické listy) began to write their history in 1993, a year after the establishment of an independent professional society of Slovak cartographers, which was created in response to the demise of the Czechoslovak cartographic society as a result of the division of the Czechoslovak Republic into two separate states. The Cartographic Society of the Slovak Republic (CS SR) began publishing Cartographic Letters in the form of a yearbook in joint partnership with the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences, v. v. i. (GI SAS).

The reasons for the creation of Cartographic Letters and their focus were foreshadowed by its founders – Assoc. Prof. Ing. Milan Hájek, PhD. from the Faculty of Civil Engineering of the Slovak University of Technology in Bratislava (FCE SUT) and Ing. Ján Pravda, DrSc. from the Geographical Institute of the Slovak Academy of Sciences (Fig. 1) in the Preface (1993) published in the first issue of Cartographic Letters.

Publishing periodicals was and is still included in the Statutes of the Cartographic Society of the Slovak Republic (1992). The publishing of Cartographic Letters from their inception until today is financed by the society from its budget. The election of the editor-in-chief and members of the editorial board is formally approved by the members at the annual conference of the Cartographic Society of the Slovak Republic.

In the first years, the yearbook was edited mainly by its founders, who also prepared printing master and offset printing in the carto-reproduction laboratories of their workplaces, later in Publishing House of the Slovak Academy of Sciences. The main editor of the yearbook was Ing. Ján Pravda, DrSc., members Assoc. Prof. Milan Hájek, PhD., Ing. Pavol Kontra, PhD., prof. Jozef Krcho, DrSc. and Ing. Štefan Špaček. In 2004, a new editorial board headed by Assoc. Prof. Dagmar Kusendová, PhD. from the Faculty of Natural Sciences of the Comenius University in Bratislava (FNS UK), in which the founders of Cartographic Letters remained and were joined by Assoc. Prof. Ján Kaňok, CSc. from the Czech Republic (CR) and Ing. Jana Faixová Chalchanová, PhD. from FCE SUT. Changes in the editorial board also occurred in 2008 (Milan Hájek and Ján Kaňok ended their membership, added: Assoc. Prof. Ing. Václav Čada, PhD. from the Czech Republic, Ing. Róbert Fencík, PhD. and Assoc. Prof. Margita Vajsáblová, PhD. from FCE SUT, Assoc. Prof. Ján Feranec, DrSc. from GI SAS and Mgr. Alexandra Benová, PhD. from FNS UK/since 2012 of executive editor), in 2010 (death of founder Ján Pravda). The editors processed contributions for the press, which were delivered directly to the editors or were heard at events, respectively conferences organized by the Cartographic Society of the Slovak Republic.

During the first 20 years, Cartographic Letters in the form of a yearbook established themselves as a recognized and often cited scientific and professional periodical not only in the national but also in the wider Central European context. In an effort to preserve the goals of the founders and at the same time increase the quality and attractiveness of Cartographic Letters not only for the Slovak and Czech, but also for the foreign cartographic community, from the jubilee 20th issue of 2012, Cartographic Letters began to be published no longer as the yearbook once a year, but as the scientific journal with two numbers per year. This year, GI SAS also became a co-publisher of the journal based on a mutual agreement with CS SR. Individual issues of the journal, in addition to the printed form, were simultaneously published in electronic form on the newly established website of the journal under the management of the Faculty of Natural Sciences of the Comenius University, which thus became the third permanent supporter of the journal.

The editorial board of Cartographic Letters was joined by significant personalities not only in Slovak and Czech science and practice (Prof. Ing. Ján Tuček, PhD. from the Technical University of Zvolen, Prof. RNDr. Jaroslav Hofierka, PhD. and Assoc. Prof. Michal Gally, PhD. from the University of Pavel Jozef Šafárik in Košice, Assoc. Prof. PhDr. Jan D. Bláha, PhD. from the University of Jan Evangelista Purkyně in Ústí nad Labem), but also from abroad (Prof. Ing. Helena Mitášová, PhD. from North Carolina State University) including leading representatives of the International Cartographic Association (Univ.Prof. Mag.rer.nat. Dr.rer.nat. Georg Gartner, Prof. Yukio Himiyama, Prof. RNDr. Vít Voženílek, PhD.). During the first years of publishing the journal, a broad international editorial board was thus established, which ensured and still ensures the review of each contribution according to a standard procedure, except for informational ones.

Compared to the yearbook, the focus of the journal on original and up-to-date scientific studies, professional contributions and information in the field of cartography, photogrammetry, remote sensing of the Earth, geoinformatics, geomatics and other related disciplines has also been expanded, relating mainly to the territory of Slovakia and the Czech Republic, but also to other countries. In addition to Slovak and Czech, contributions are also published in English without translation and language proofreading. The journal has been registered in ERIH PLUS since 2018 and in the SCOPUS database since 2020, mainly due to the number of citations and continuity of publishing (Fig. 2 – 5).

All information for article authors, contributors and subscribers, together with a complete archive of all articles since 1993, are published on the journal's website: <https://gis.fns.uniba.sk/kartografickelisty>.

Brief statistics of Cartographic Letters

From 1993 to 2011, 19 issues of the yearbook were published, which contained 246 articles and contributions, of which: 25 in English and 2 in German. The number of articles by Slovak and Czech authors was 211, 14 by others, respectively international, 5 students including doctoral and 8 articles with informational content, an average number of 14 articles per issue.

Since 2012, during the 11 years of the journal existence of Cartographic Letters, 21 issues have been published, which contained 104 articles, of which: 79 were reviewed, 25 were informative. There were 8 articles in English, 18 in Czech and 78 in Slovak. The average number was 5 articles per issue and the lowest number was 3 or the highest 8.

An overview of published articles in the yearbooks Cartographic Letters (years 1 to 19) was published in the Cartographic Letters 2012, vol. 20, no. 1. All articles in full text published in the yearbook and the journal are freely available on the website of Cartography Letters in the Archive section.

Fig. 1 Founders of Cartographic Letters Ján Pravda and Milan Hájek

Fig. 2 Citations of Cartographic Letters articles by topic in the international Scopus database (19.12.2022)

Fig. 3 Citations of Cartographic Letters articles by year in the international Scopus database (19.12.2022)

Fig. 4 Citations of Cartographic Letters articles by country in the international Scopus database (19.12.2022)

Fig. 5 Citations of Cartographic Letters articles according to authors in the international Scopus database (19.12.2022)

Prijaté do redakcie: 20. decembra 2022

Zaradené do tlače: december 2022